

24/10/2018
Bakü
Azerbaycan

TÜRKİYE'NİN EKONOMİK PROFİLİ VE AZERBAYCAN İLE POTANSİYEL İŞBİRLİĞİ FIRSATLARI

Bu sunum;

- ❑ T.C. Hazine Müsteşarlığı (Hazine ve Maliye Bakanlığı) tarafından hazırlanan «Türkiye Ekonomisi (Ağustos 2018)» sunumu,**
- ❑ T.C. Ekonomi Bakanlığı (Ticaret Bakanlığı), «Ekonomik Görünüm (Temmuz 2018)» sunumu,**
- ❑ Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı (TYDTA) tarafından hazırlanan «Neden Türkiye'ye Yatırım Yapmalıyım?» sunumu ve**
- ❑ T.C. Ticaret Bakanlığı, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine**

göre hazırlanmıştır.

SUNUM PLANI

- ❑ GENEL BİLGİLER
- ❑ TÜRKİYE EKONOMİSİ
 - «Seçilmiş Bazı Makroekonomik Göstergeler»
- ❑ AVANTAJLARIYLA TÜRKİYE
- ❑ TÜRKİYE VE AZERBAYCAN EKONOMİK İLİŞKİLERİ

Türkiye'nin Konumu

Yüzölçümü bakımından dünyada
114.'dür. (87 bin km²)

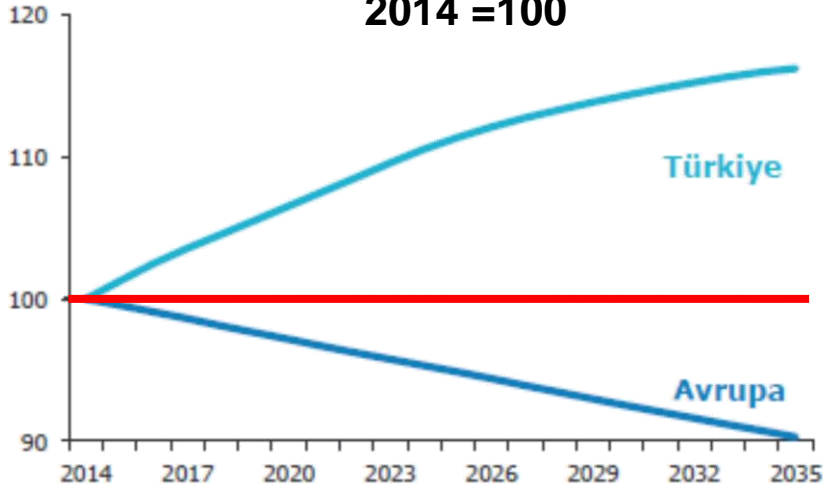

Yüzölçümü
bakımından
dünyada 37.'dür.
(784 bin km²)

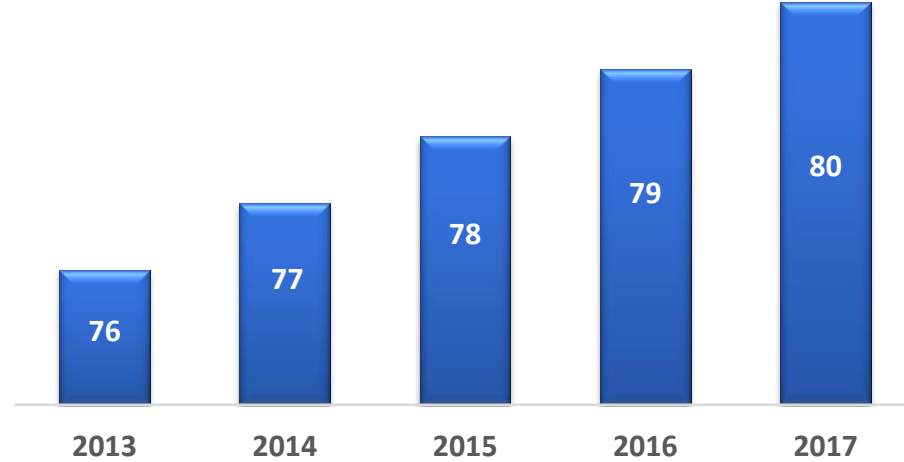
Türkiye'nin Nüfusu

- ❑ Dünyada 19. sıradadır.
- ❑ AB'de 3. sıradadır.
- ❑ Avrupada en büyük 3. işgücüdür.
- ❑ AB'nin en genç nüfusuna sahiptir.
- ❑ Nüfusu 2050 yılında 95 milyona ulaşacaktır.

Çalışabilir Durumdaki Nüfus 2014 =100

Nüfus (Milyon Kişi)

Kaynak: OVP (2018-2020), Kalkınma Bakanlığı.

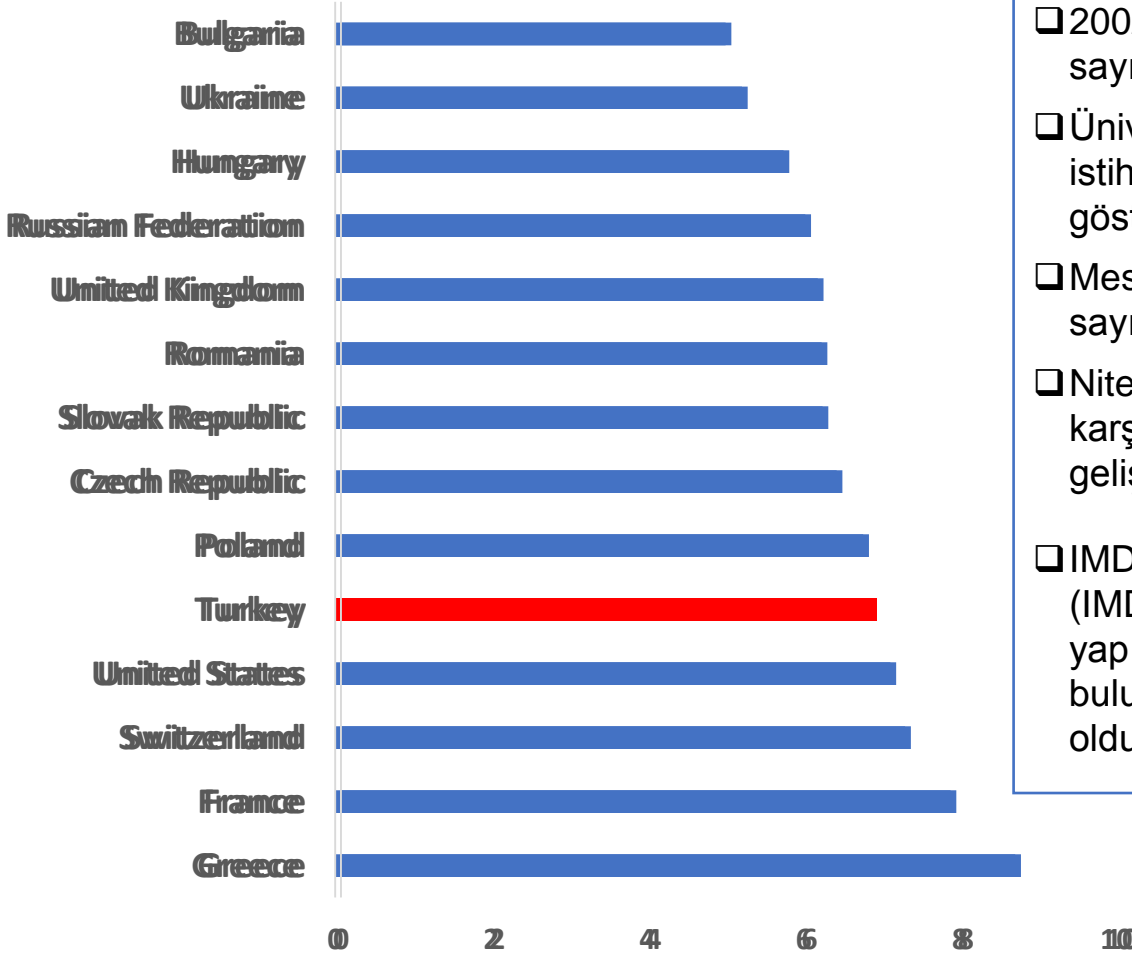
Nüfusunun yarısı 31 yaşın altında ve 6 yaş ve üstü nüfusunun % 73'ü eğitilidir.

- ❑ İlkokul ve ilköğretim: % 47
- ❑ Ortaokul ve Lise: % 37
- ❑ Yüksekokul ve üstü: % 16

206 üniversitesi vardır.

Türkiye'nin Nüfusu: Nitelikli İşgücü

Kalifiye Mühendis (2016)

- ❑ 2002-2016 arası üniversite mezunu sayısı 3 katına çıkmıştır.
- ❑ Üniversite mezunlarının istihdamındaki oranı % 13 artış göstermiştir.
- ❑ Mesleki ve teknik liselerden mezun sayısı 2 katına çıkmıştır.
- ❑ Nitelikli ara elaman ihtiyacının karşılanması için eğitim sistemi geliştirilmektedir.
- ❑ IMD World Competitiveness Center (IMD Rekabet Merkezi) tarafından yapılan ankete göre işgücünde bulunan kalifiye mühendis endeksi oldukça yüksektir (6,86).

Uluslararası Kuruluşlarda Temsil

Uluslararası
arenada
önemli bir
aktördür.

- **G 20 (Yirmiler Grubu 1999) Üye**
- **BM ve UNESCO'ya Üye**
- **NATO Üyesi**
- **OECD Üyesi**
- **AB'ye Üyelik Sürecinde**

- Aday ülkelerden biridir.
- 1959 yılında Avrupa Ekonomik Topluluğu'na yapılan başvuru ile AB süreci başladı.
- 1987 yılında tam üyelik başvurusu yapıldı.
- 2005 yılında Müzakere Çerçevesi kabul edildi ve müzakereler resmen başladı.
- 1998-2017 yılları arasında Türkiye için 19 ilerleme raporu hazırlandı .
- 2014-2020 yıllarında bütçelerine Türkiye'ye toplam 4,45 milyar Avro tahsis edildi.
- 2018 yılı itibariyle: 35 faslın 16'sı müzakereye açılmış olup, müzakereye açılan fasıllardan bir tanesi geçici olarak kapatıldı.

Türk Turizmi

2016-2018 (*) YILLARI OCAK-ARALIK DÖNEMİNDE ÜLKEMİZE GELEN YABANCILARIN MİLLİYETLERE GÖRE DAĞILIMI - İLK 3 ÜLKE

En Çok Turist Alan Ülkeler	
Ülke	2017 (milyon)
1. Fransa	88,9
2. İspanya	82,2
3. ABD	72,9
4. Çin	59,3
5. İtalya	57,8
6. Türkiye	39,9
7. Meksika	39,3
8. İngiltere	38,7
9. Almanya	37,6
10. Tayland	34,7

Kaynak: TÜROFED, Turizm Raporu, 2018/11.

ÜLKELER	2018*	MİL.PAY (%)	2017	MİL.PAY (%)	2016	MİL.PAY (%)
Rusya Fed.	2.378.439	14,90	1.692.103	13,81	183.828	1,71
Almanya	1.560.251	9,77	1.246.744	10,18	1.502.949	13,99
İran	1.142.111	7,15	1.006.481	8,22	859.954	8,01
GENEL TOPLAM	15.968.001	100,00	12.249.449	100,00	10.740.226	100,00

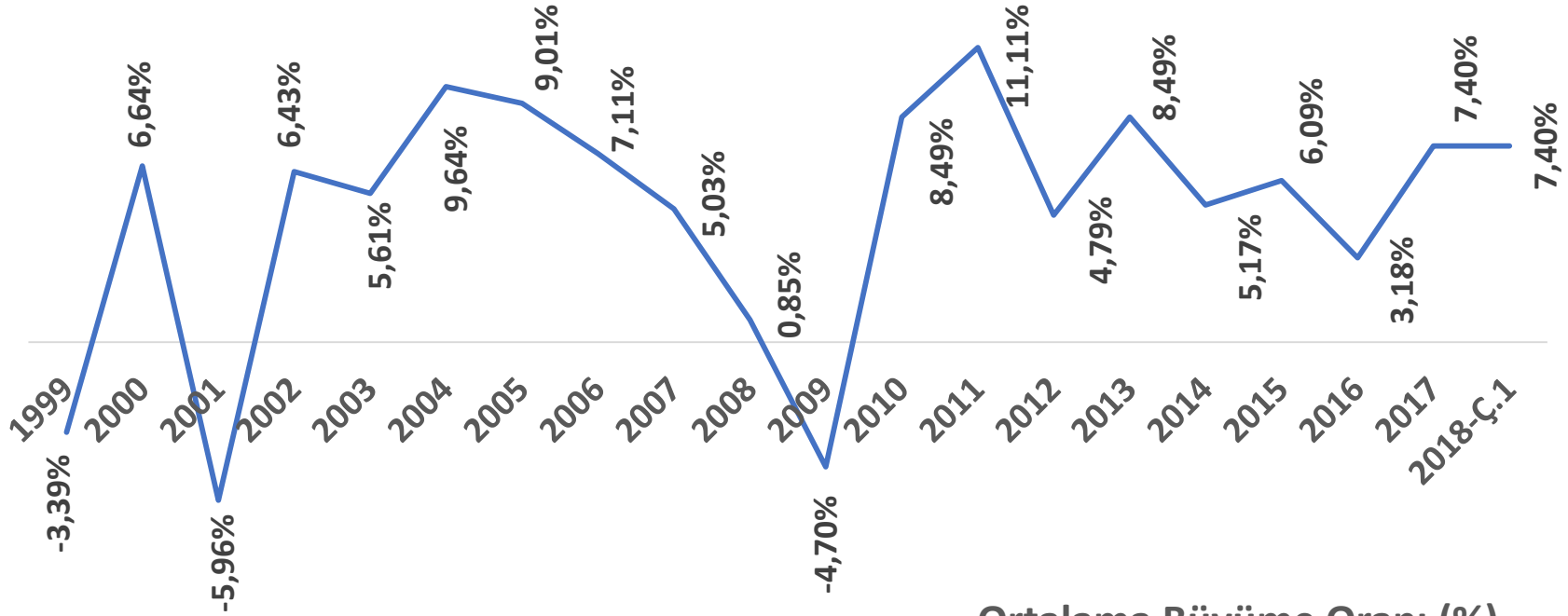
(*) Veriler geçicidir.

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

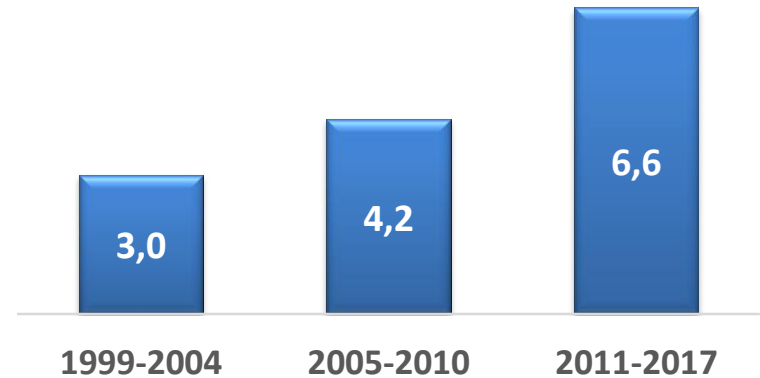
**Azerbaycan
2017 yılı
verilerine göre
10. sıradadır.**

- ❑ Türkiye, dünyanın en fazla ziyaret edilen 6. ülkesidir.
- ❑ Türkiye turizmi yatırım, bilgi altyapısı ve örgütlenmesiyle örnek bir ülkedir.
- ❑ Türkiye, dünya turizm pazarında %3,5'lik, Avrupa pazarında %6,8'lik paya sahip.
- ❑ Turizm gelirlerinin GSMH içindeki payı %3,1, turizm gelirlerinin ihracat içerisindeki payı % 16,7'dir.

Türkiye Ekonomisi: Büyüme GSYİH BÜYÜME ORANI (YILLIK %)

Ortalama Büyüme Oranı (%)

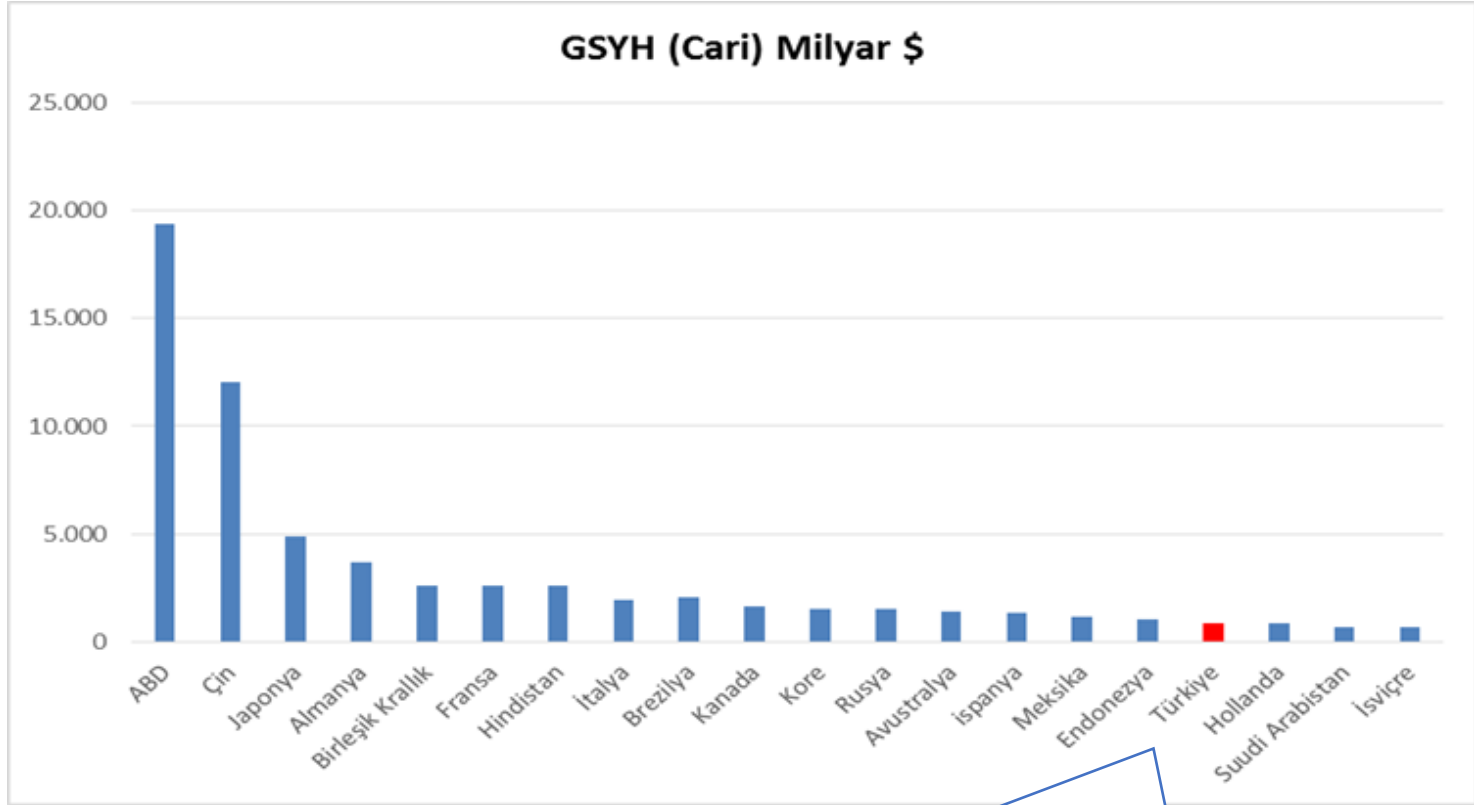

Dünyada, OECD ve Avrupa ülkeleri içinde en hızlı büyüyen ekonomidir.

2008 Yılı Küresel Ekonomik Krizinin Ardından En Hızlı Toparlanan Ekonomilerdendir.

2018 büyüme hedefi % 5,5

Türkiye Ekonomisi: GSYİH

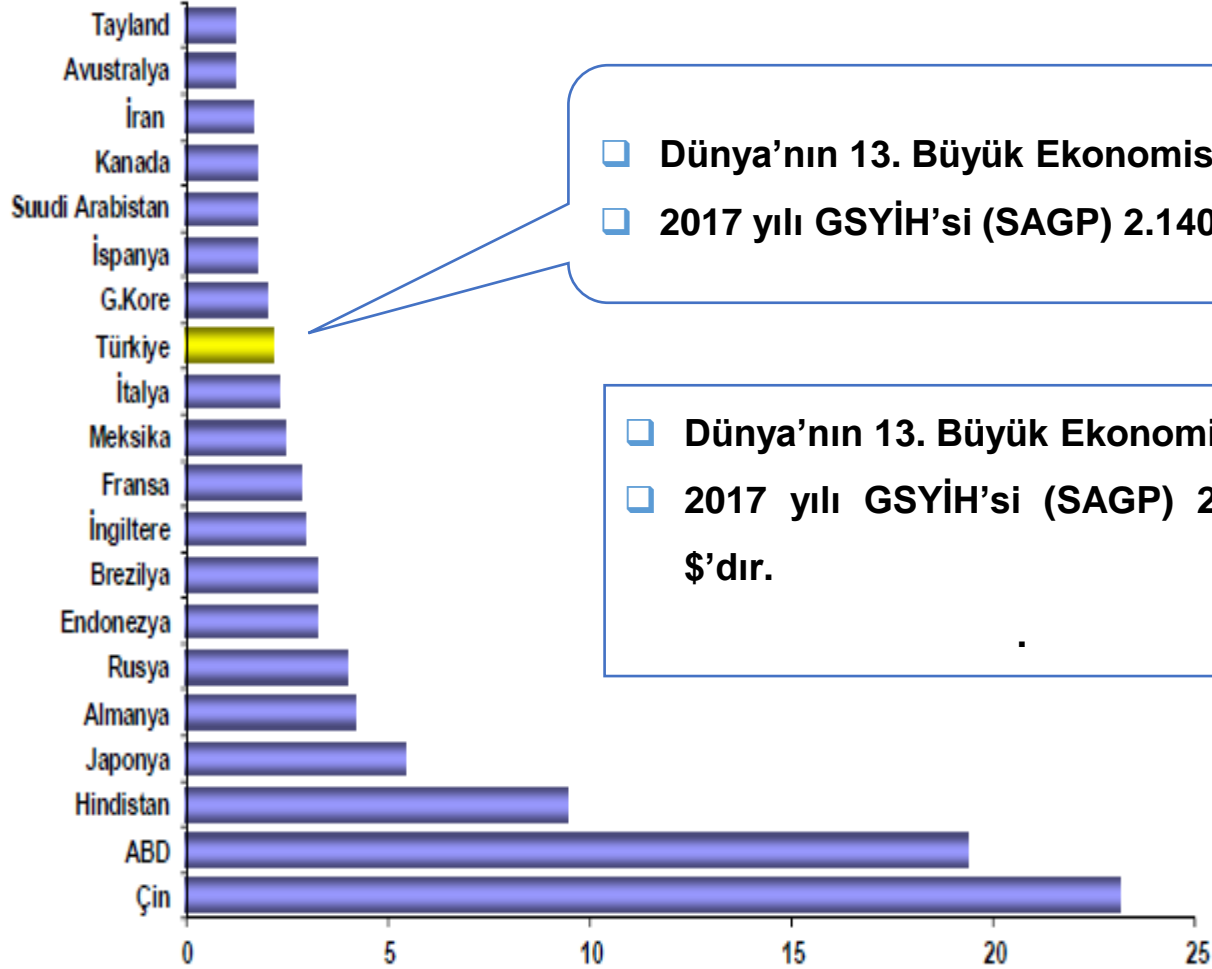

- ❑ Dünya'nın 17., Avrupa'nın 6. Büyük Ekonomisidir.
- ❑ 2017 yılı GSYİH'si (Cari Fiyatlarla) 851 Milyar \$'dır.
- ❑ Avrupa'nın en hızlı büyüyen ekonomisi olma yolundadır.

Kaynak: Ekonomik Görünüm Sunumu, Ticaret Bakanlığı, Temmuz 2018 .

Türkiye Ekonomisi: GSYİH

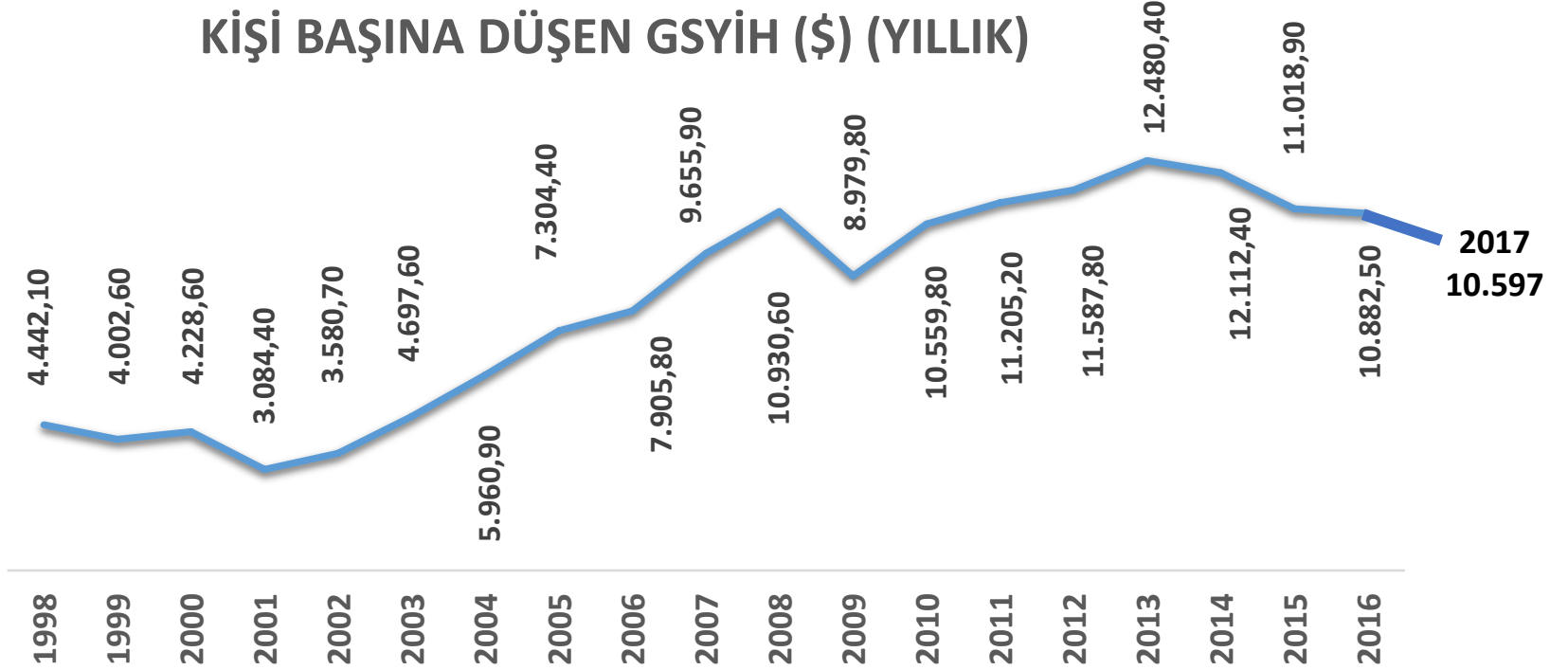
GSYİH, SAGP (Yıllık, Milyon \$)

Kaynak: Türkiye Ekonomisi Sunumu, Hazine Müsteşarlığı, Ağustos 2018 .

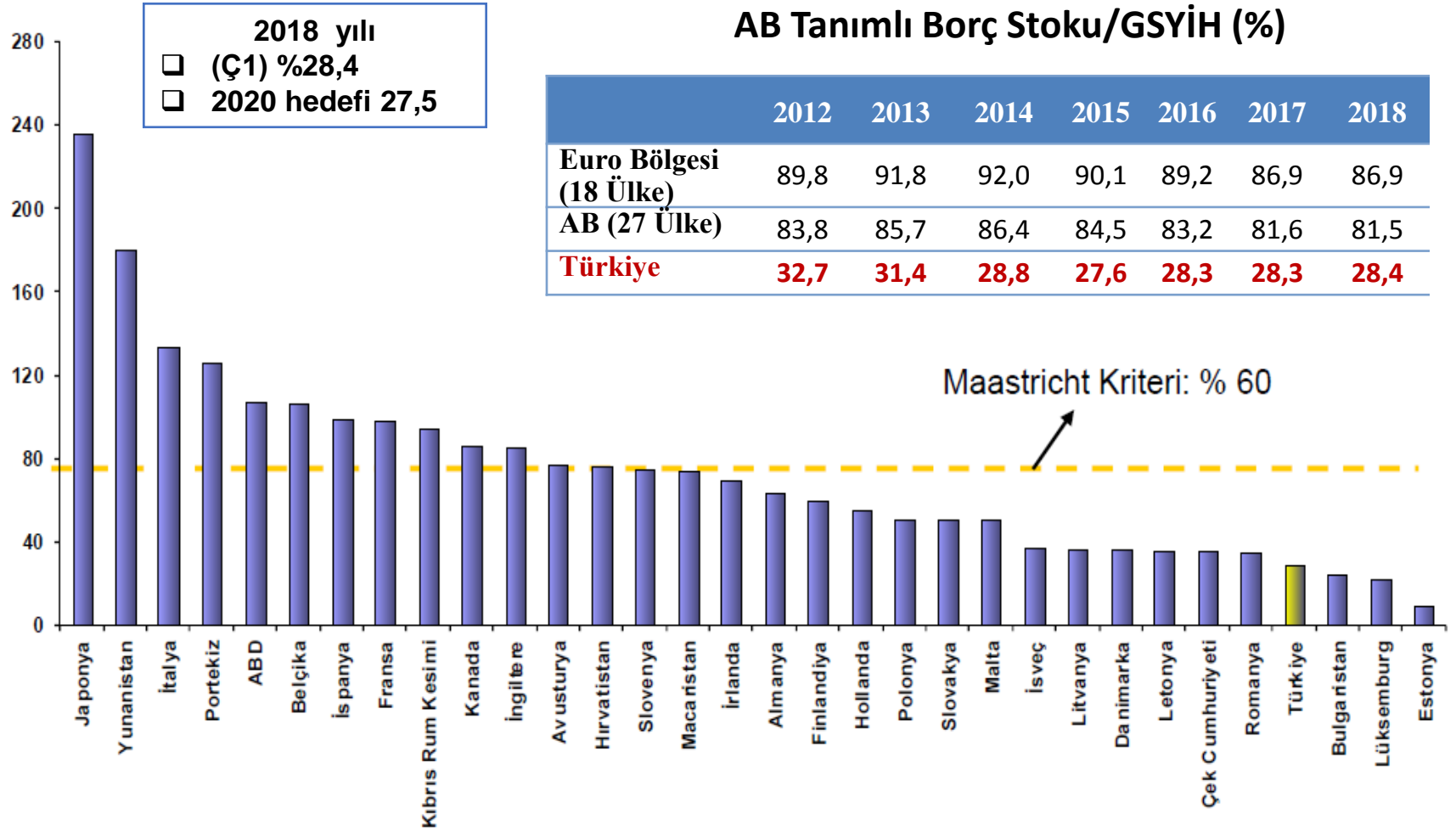
Türkiye Ekonomisi: KBGSYİH

KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GSYİH (\$) (YILLIK)

Türkiye kişi başına düşen GSYİH'de (Cari Fiyatlarla) dünya sıralamasında 192 ülke arasından 31. sıradadır.

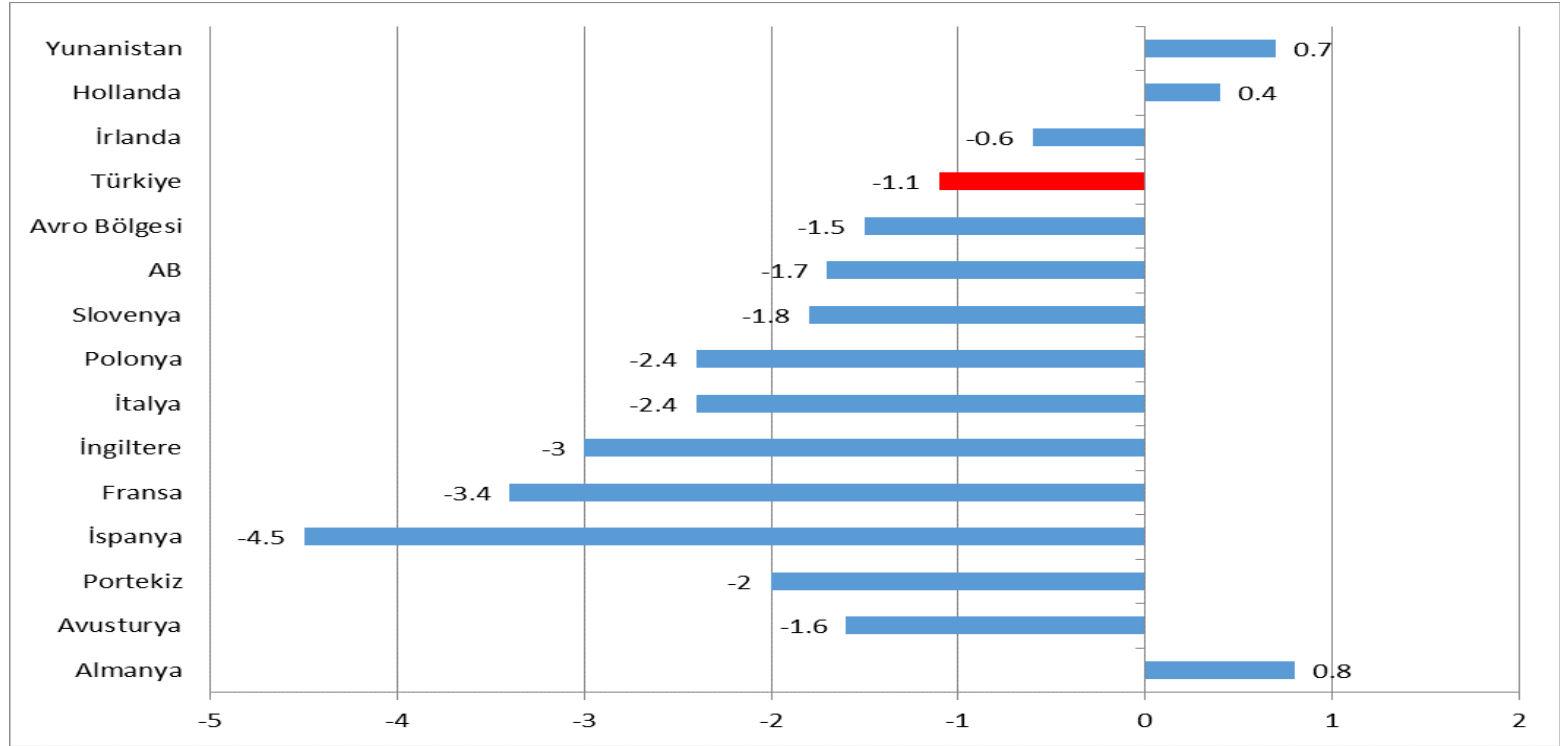
Türkiye Ekonomisi: Borç Stoku

Karşılaştırmalı Genel Yönetim Borç Stoku (% GSYİH, 2017)

Türkiye Ekonomisi: Bütçe Açığı

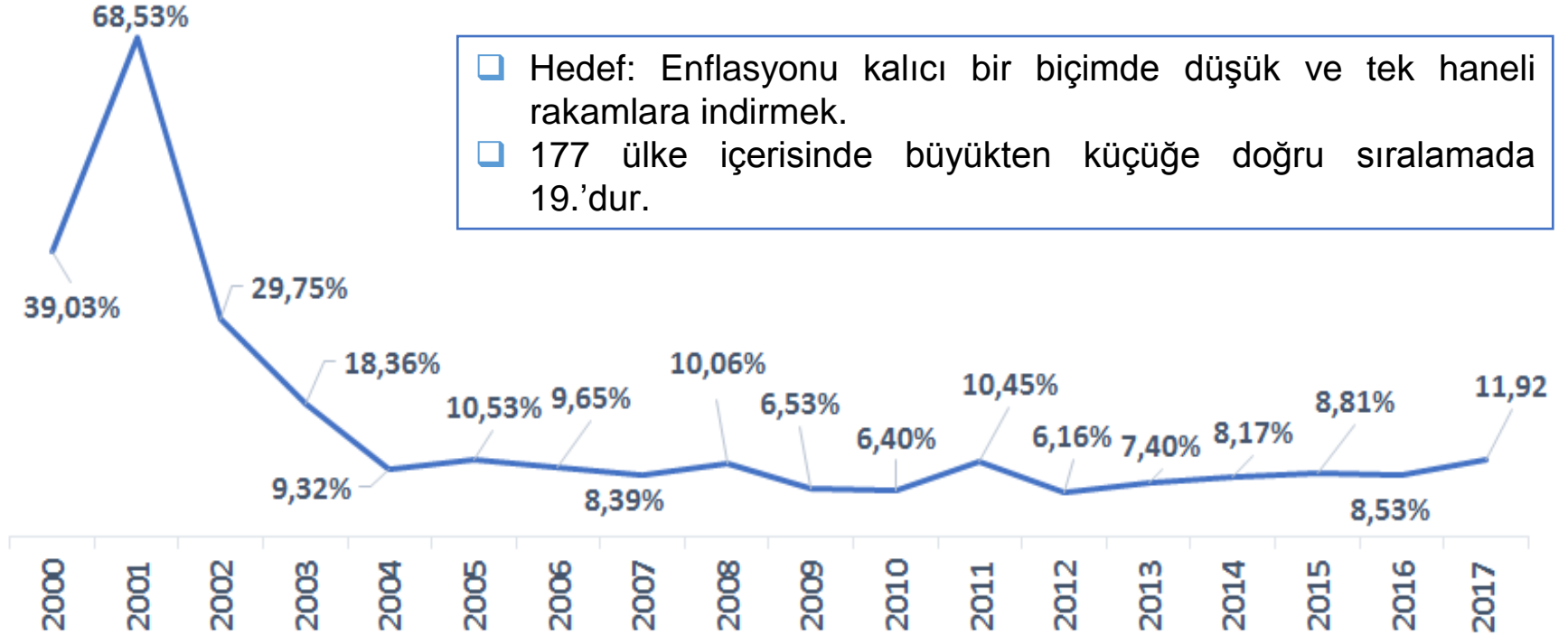
Merkezi Yönetim Bütçe Açığı / GSYİH (%-2016)

- 2017 yılında %1,5 olarak gerçekleşen oran, % 3 olan Maastricht kriterini karşılamaktadır.
- 2018 ve 2019 yıllarında % 1,9, 2020 yılında ise % 1,6 olması hedeflenmektedir.

Türkiye Ekonomisi: Enflasyon

ENFLASYON ORANI (YILLIK %)

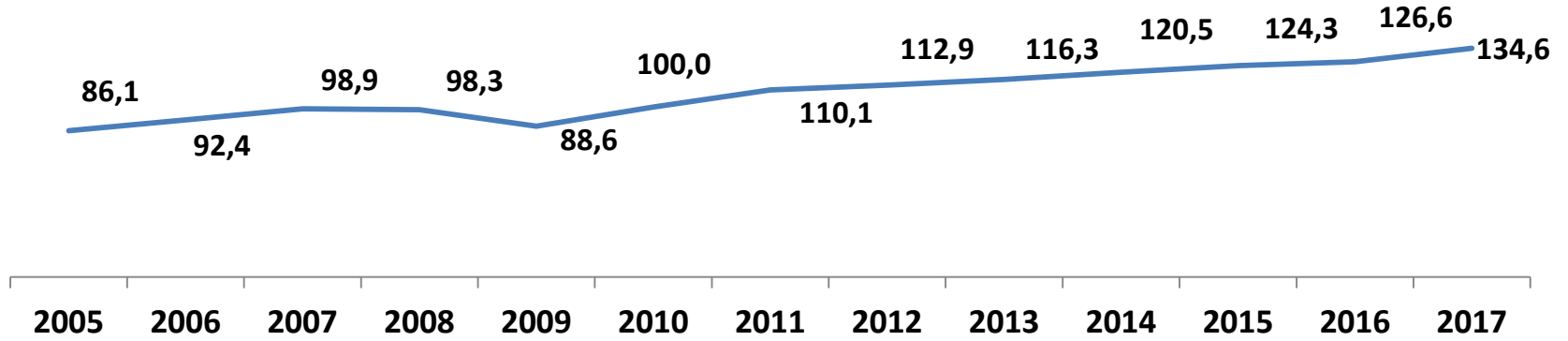

- Hedef: Enflasyonu kalıcı bir biçimde düşük ve tek haneli rakamlara indirmek.
- 177 ülke içerisinde büyükten küçüğe doğru sıralamada 19.'dur.

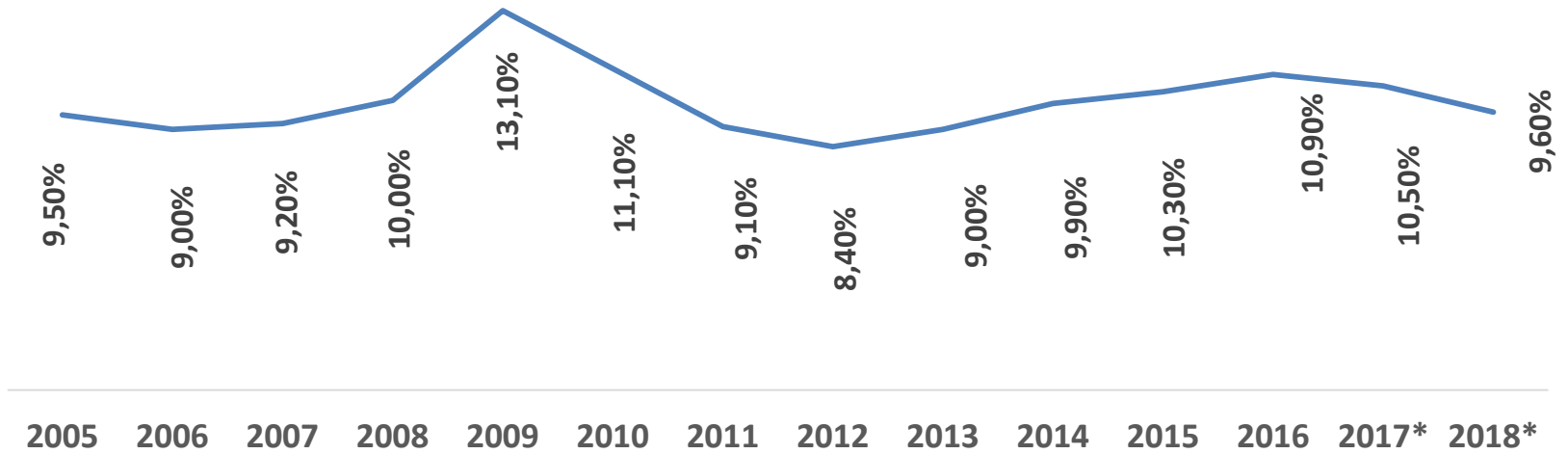
Etkin ekonomi politikaları ile kademeli olarak düşürülmüştür.

Türkiye Ekonomisi: Sanayi Üretim Endeksi ve İstihdam

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (2010=100)

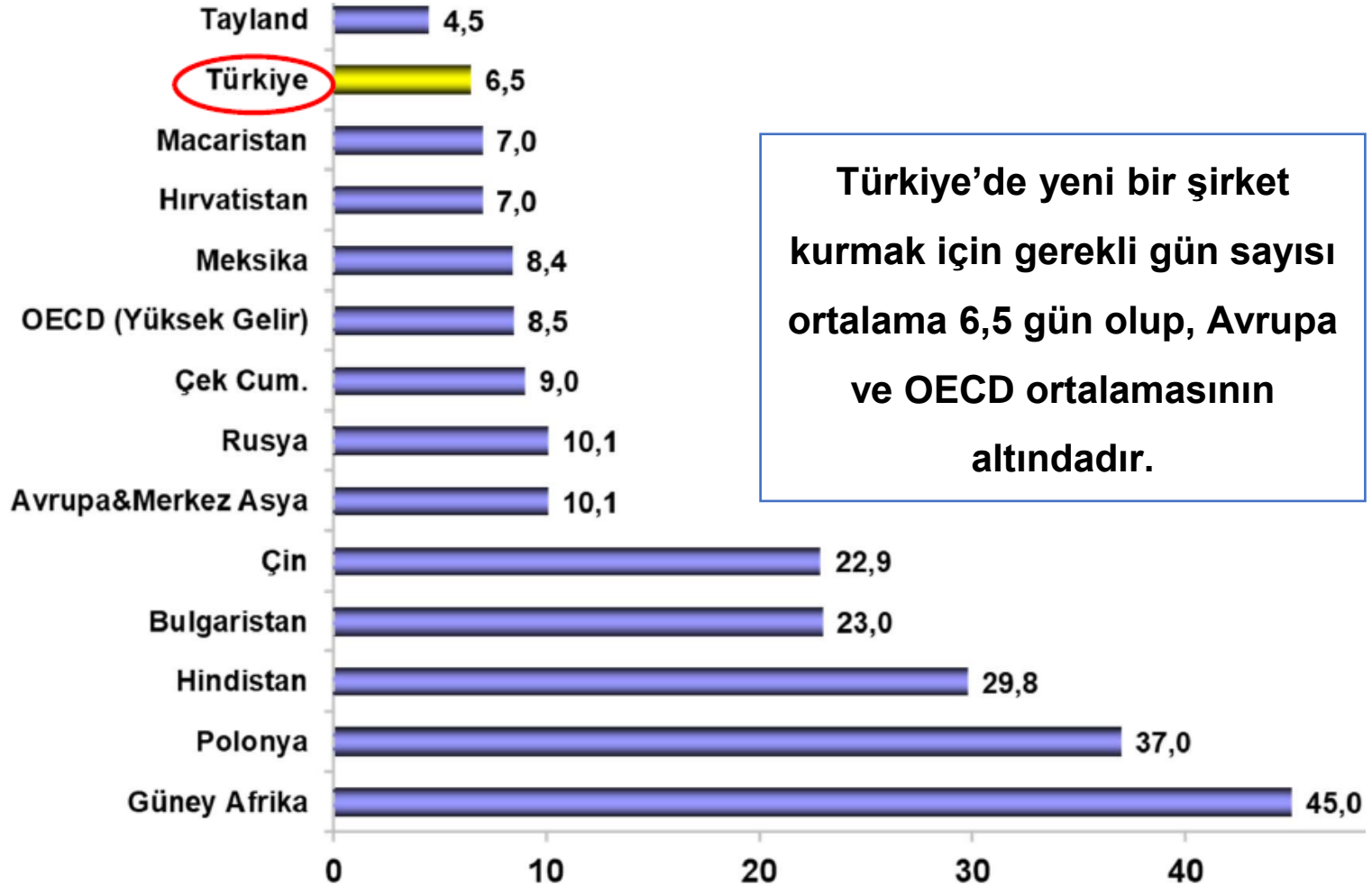

İŞSİZLİK ORANI (%)

Kaynak: TÜİK

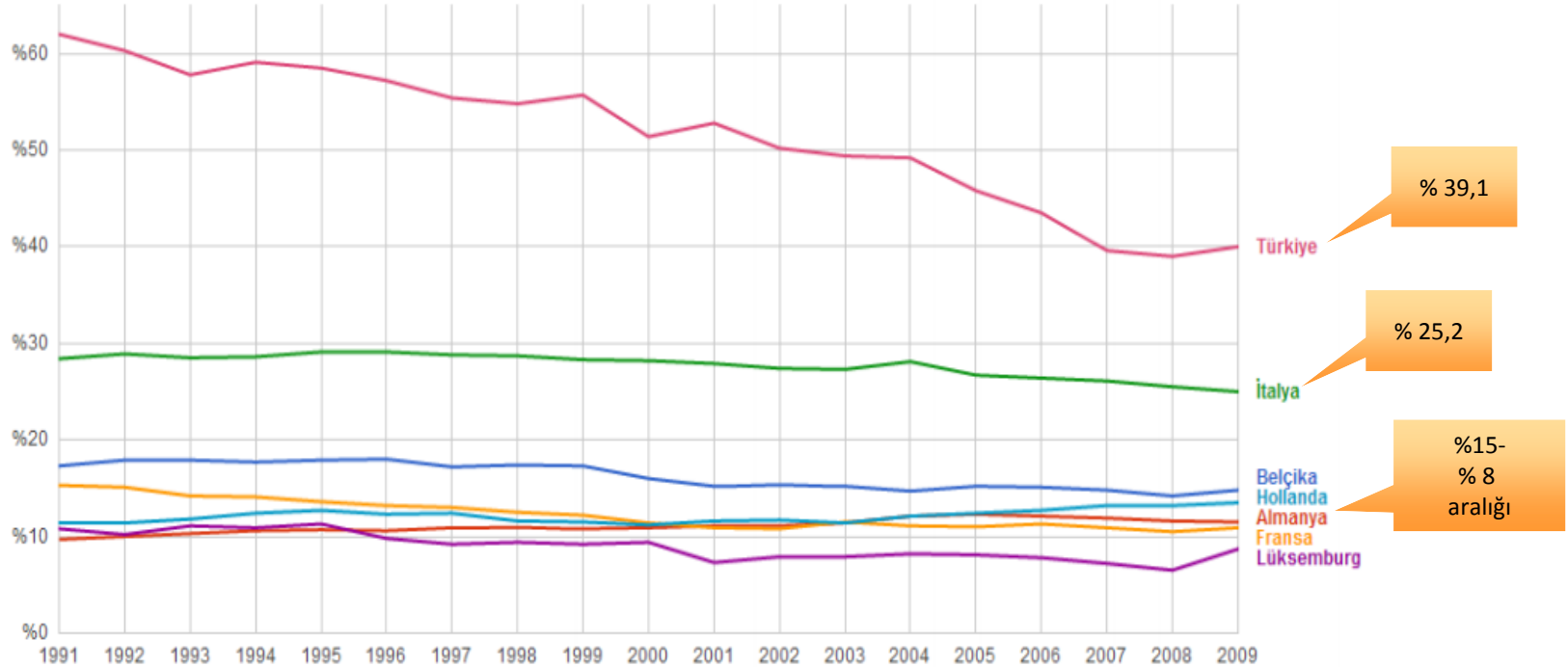
Türkiye Ekonomisi: Şirket Kuruluşu

ŞİRKET KURMAK İÇİN GEREKLİ GÜN SAYISI

Türkiye Ekonomisi: Türkiye'nin Girişimciliği

AB Kurucu Ülkelerinde Serbest Meslek Sahiplerinin Oranı (%)

AB kurucu ülkeleri ile karşılaştırıldığında, en yüksek serbest meslek sahipleri oranına sahiptir.

Türkiye Ekonomisi: Türkiye'nin Girişimciliği

Küresel Endeks Sıralamaları (2017-2018)	
Küresel Girişimcilik Endeksi	37
İş Yapma Kolaylığı Endeksi	43
Ekonomik Serbestlik Endeksi	60
Girişim Sermayesi ve Özel Sermaye Çekicilik Endeksi (2016)	30

AVANTAJLI ALANLAR SIRALAMASI 2016-2017

Yeni İstihdam Yaratma Beklentisi	2
Bir Kariyer Seçeneği Olarak Girişimcilik	5
Erken Aşama Girişimcilik Faaliyetleri	14
İş Kurma Oranı	15
Girişimcilik Niyetleri	17
Girişimcilik Fırsatları	19
Yenilikçilik	19

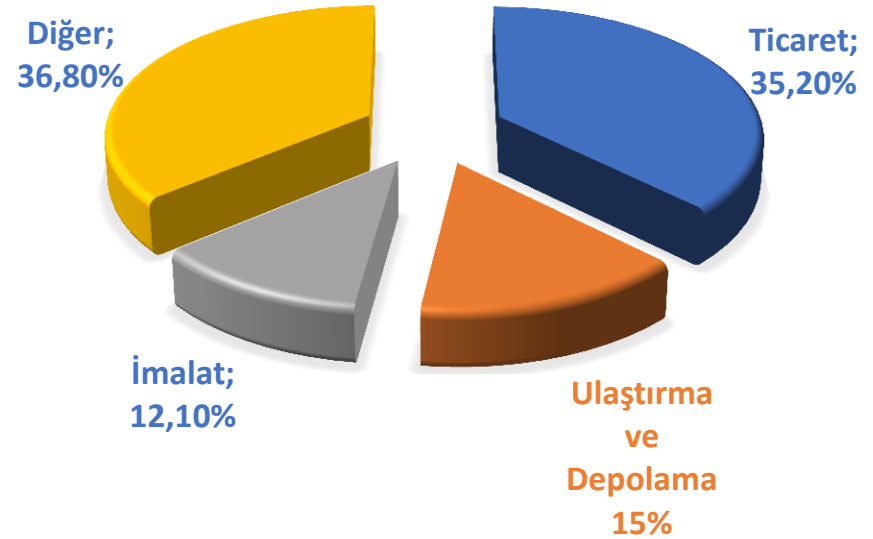
DEZAVANTAJLI ALANLAR SIRALAMASI 2016-2017

Girişimcilerde Kadın/Erkek Oranı	60
Sanayiye Yönelik Girişimcilik	56
Başarısızlıktan Korkma/Cesaret Düzeyi	46
Yenilikçi Girişimcilik/İhtiyaçtan Girişimcilik Oranı	36
Yenilikçi Girişimcilerde Kadın/Erkek Oranı	28
Çalışanların Girişimciliği	26
Girişimcilerin Statüsü	24
Girişimcilik Yetenekleri	22

Türkiye Ekonomisi: Türkiye'nin Girişimciliği

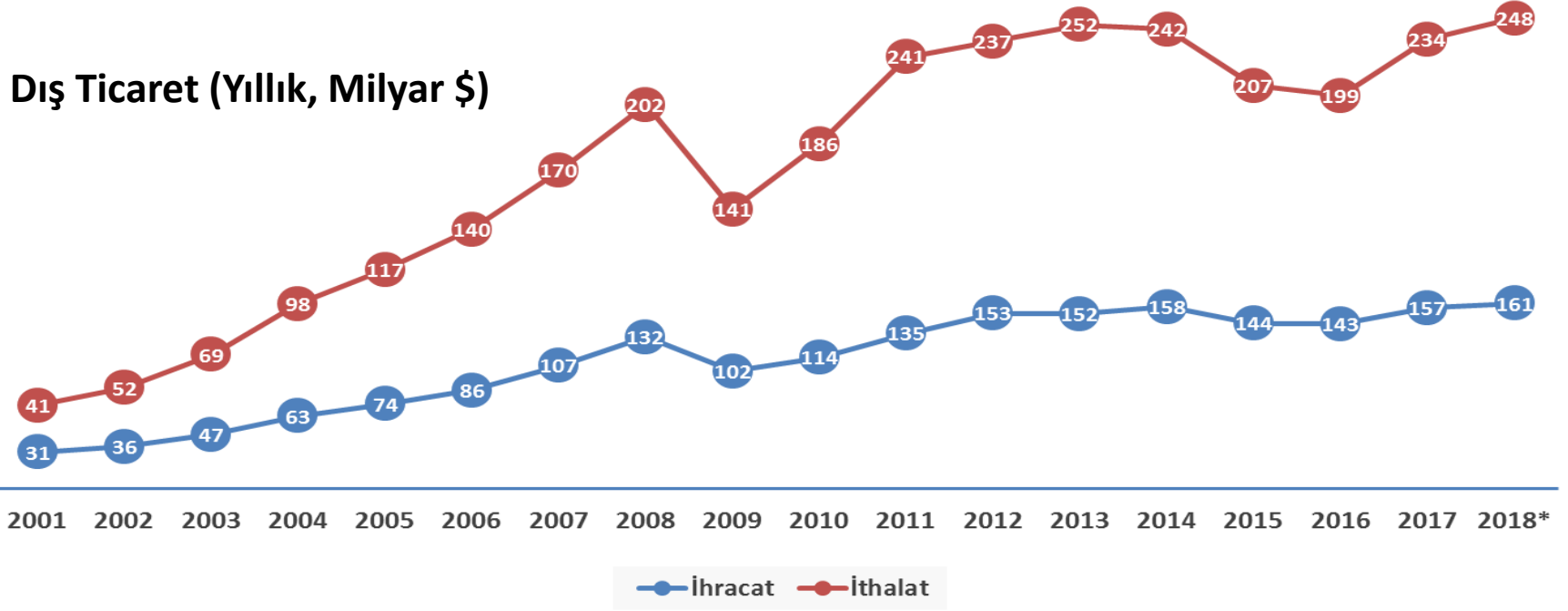
- 3.652.521 işletmenin %99,83'i KOBİ, 6.052'si büyük ölçekli işletmedir.
- Yeni kurulan işletme sayısında her yıl artış görülmektedir.
- KOBİ'lerin mal ve hizmet satışlarındaki payı %63,8'dir.
- KOBİ'lerin katma değerdeki payı %50,6'dır.
- KOBİ'lerin yatırımların %58,3'ünü gerçekleştirmektedir.
- KOBİ'lerin istihdam içerisindeki payı %74,2'dir.
- KOBİ'ler ihracatın %55,1'ini gerçekleştirmektedir.
- KOBİ'ler İthalatın %37,7'sini gerçekleştirmektedir.

KOBİ'lerin Sektörel Dağılımı

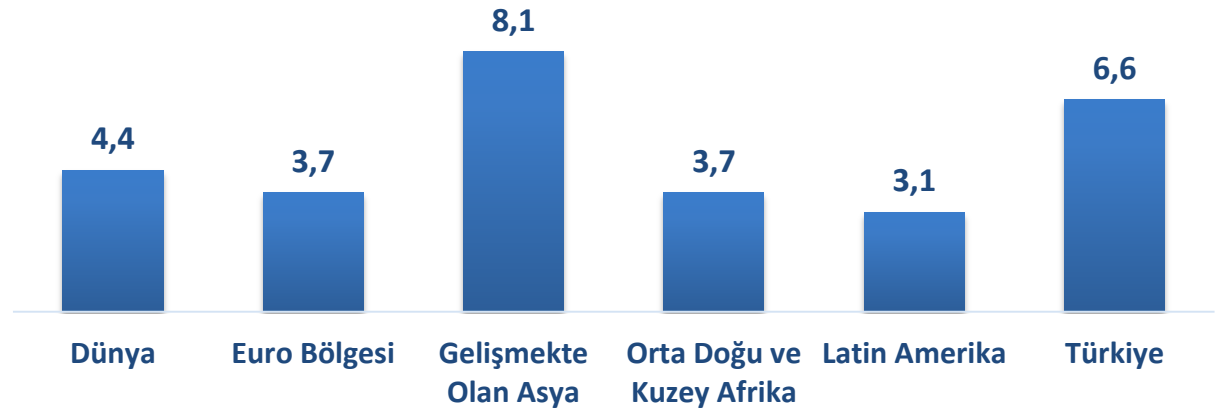

Türkiye Ekonomisi: Dış Ticaret

Dış Ticaret (Yıllık, Milyar \$)

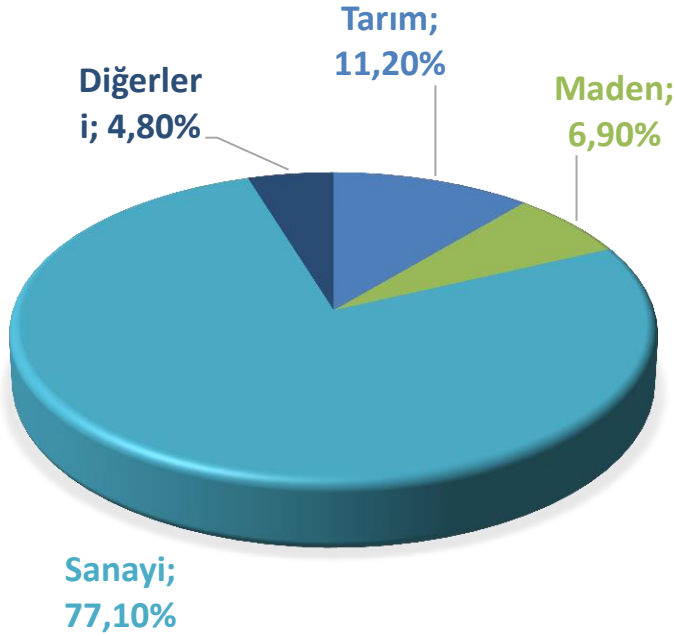

İhracat Performansı (Yıllık Ortalama Değişim %, 2005-2017)

Türkiye Ekonomisi: Dış Ticaret

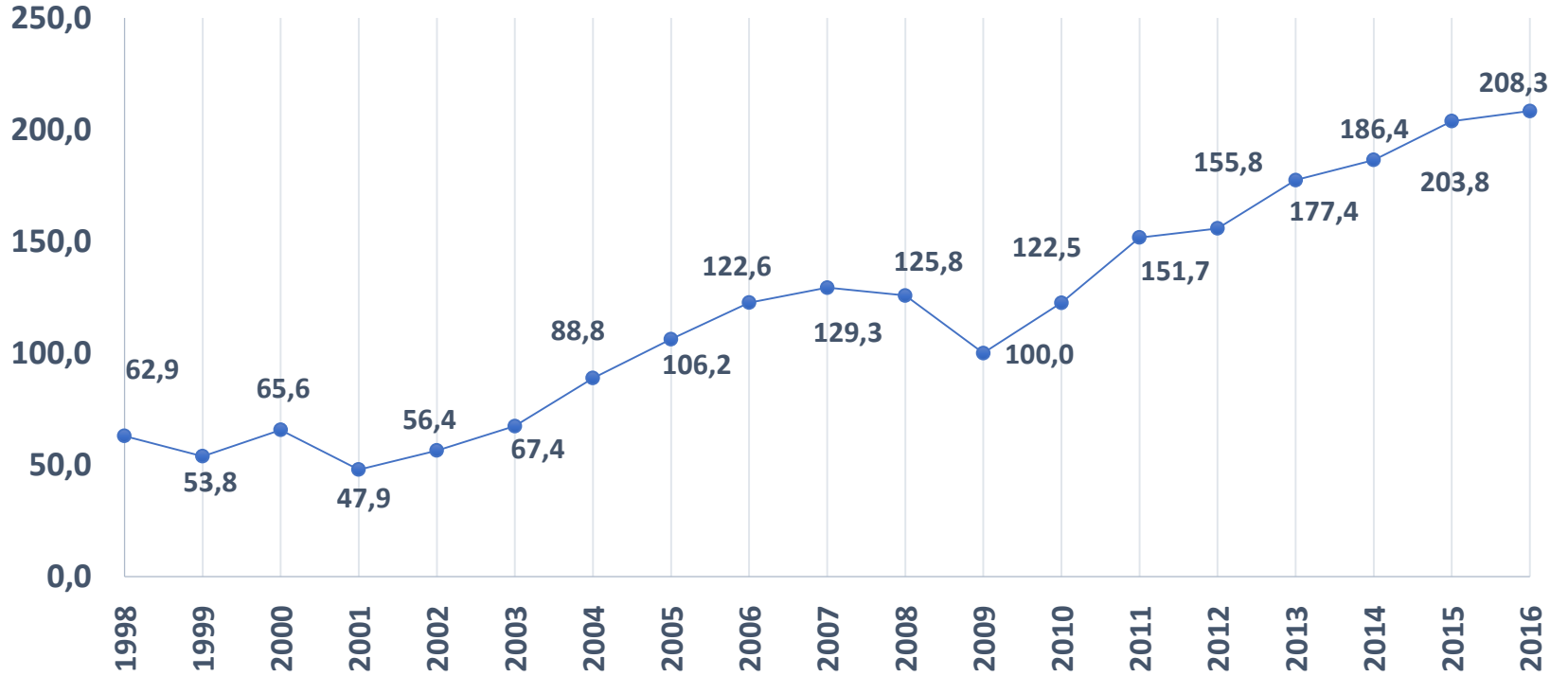
İhracatın Sektörel Dağılımı (2017)

İHRACATTA İLK 10 ÜLKE	İTHALATTA İLK 10 ÜLKE
ALMANYA	ÇİN
İNGİLTERE	ALMANYA
B.A.E.	RUSYA FEDERASYONU
IRAK	ABD
A.B.D.	İTALYA
İTALYA	FRANSA
FRANSA	İRAN
İSPANYA	İSVİÇRE
HOLLANDA	GÜNEY KORE
İSRAİL	İNGİLTERE

Türkiye'de Yatırım

TOPLAM YATIRIM (YILLIK, 2009=100)

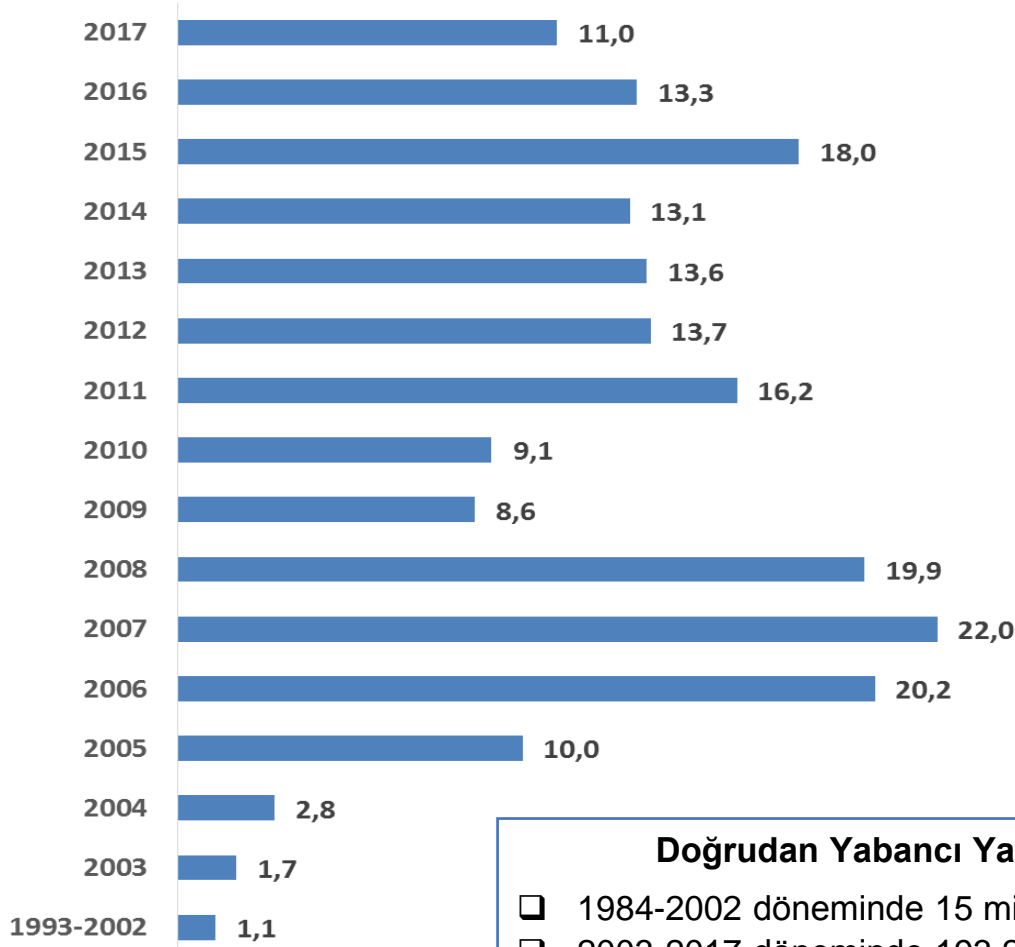

Kaynak: TÜİK Verilerinden Oluşturulmuştur

Son 5 yılda yapılan yatırım harcamalarının GSYİH'ye oranı %28,8'dir.

Yabancı Sermaye

Yurtiçinde Doğrudan Yabancı Sermaye Girişi (Milyar Dolar)

Ükelere Göre Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişleri 2016-2018 (İlk 10 Ülke, Milyon \$)

Sıra	Ülkeler	2017	2018/ Nisan	2002- 2018/Nisan PAY %
1	Hollanda	1.024	1.768	16,1%
2	ABD	338	171	7,6%
3	Avusturya	345	326	6,9%
4	İngiltere	974	324	6,7%
5	Lüksemburg	335	109	6,2%
6	Almanya	440	295	6,2%
7	İspanya	318	1.451	6,1%
8	Belçika	13	226	5,6%
9	Fransa	90	107	4,7%
10	Yunanistan	0	0	4,6%
11	Rusya	5	4	4,1%
12	Azerbaycan	1009	109	4,0%
TOPLAM		7.534	7.450	1.689

Doğrudan Yabancı Yatırımların Girişinde Hızlı Artış.

- ❑ 1984-2002 döneminde 15 milyar Dolar olan yabancı yatırım tutarı,
- ❑ 2003-2017 döneminde 193,2 milyara ulaşmıştır.
- ❑ Türkiye'de 55 farklı sektörde 2.157 Azerbaycan sermayeli firma bulunmamaktadır.

Yabancı Sermaye

Azerbaycan Sermayeli Firmaların Sektörel Dağılımı	Firma Sayısı
Motorlu Taşıtlar ve Motosikletler Dışında Kalan Toptan Ticaret ve Ticaret Komisyonculuğu	550
İnşaat	304
Motorlu Taşıtlar ve Motosikletlerin Dışında Kalan Perakende Ticaret, Kişisel ve Ev Eşyalarının Tamir	248
Destekleyici ve Yardımcı Ulaştırma Faaliyetleri; Seyahat Acentelerinin Faaliyetleri	144
Diğer İş Faaliyetleri	103
Gayrimenkul Faaliyetleri	90
Oteller ve Lokantalar	83
Kara Taşımacılığı ve Boru Hattıyla Taşımacılık	63
Bilgisayar ve İlgili Faaliyetler	56
Mobilya İmalatı; B.Y.S. Diğer İmalat	44
Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	36
Motorlu Taşıtlar ve Motosikletlerin Satışı, Bakımı ve Onarımı; Motorlu Taşıt Yakıtının Perakende Sat	33
Eğlence, Dinlenme, Kültür ve Sporla İlgili Faaliyetler	32
Diğer Hizmet Faaliyetleri	31
Tarım, Avcılık ve İlgili Hizmet Faaliyetleri	28
Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi Ve Dağıtım	27
Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı	23
Eğitim Hizmetleri	21
Diğer	241

Yabancı Sermaye

- ❑ 2017 yılında, uluslararası yatırımlar açısından ilk üç sektör; İmalat (1,3 milyar \$), Finans-sigorta (1,5 milyar \$), Enerji (947 milyon \$)
- ❑ 2017 Dünya yatırım raporuna göre doğrudan yatırım stoku sıralamasında 35.'dir.
- ❑ 2002-2017 yılları arasında yabancı şirket sayısı 10 kat artarak 58 bine ulaşmıştır.

ULUSLARARASI ŞİRKETLERİN BÖLGESEL ÜSSÜ: TÜRKİYE

Coca Cola
GE Healthcare
Microsoft
Intel
Unilever
Verifone
GlaxoSmithKline
BSH
Schneider Electric
Alstom
Ericsson
Cargill
Pfizer
Volvo
BASF
PepsiCo

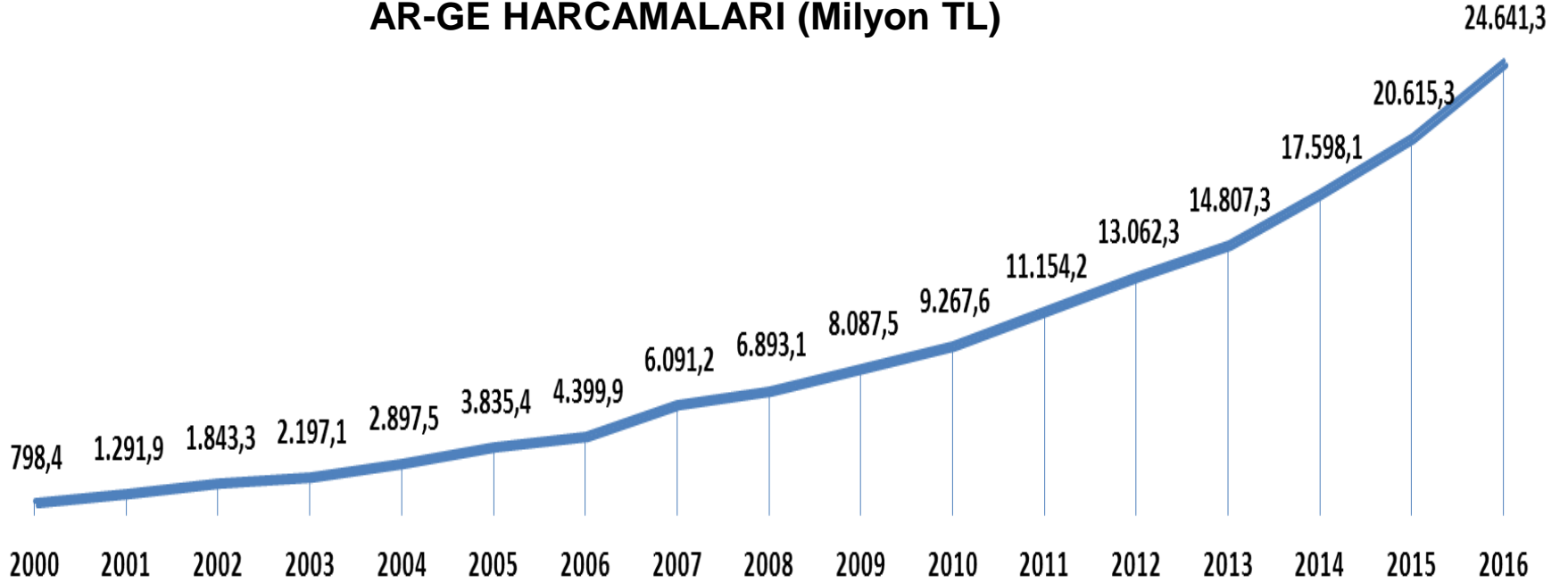

Doğrudan Yabancı Yatırımlar (DYY) Kanunu

- ❑ Şirket kurma ve hisse devri koşulları, yerel yatırımcılara uygulananlar ile aynıdır.
- ❑ Hisse devri ve kuruluş şartları, yerel yatırımcılara uygulananlar ile aynıdır.
- ❑ Uluslararası yatırımcılar, Türk Ticaret Kanunu'nda (TTK) belirtilen tüm şirket türlerini kurabilmektedir.

Türkiye Ekonomisi: AR-GE

AR-GE HARCAMALARI (Milyon TL)

Kaynak: TÜİK.

2000'li yılların başında AR-GE harcamalarının GSYİH'ye oranı %0,4 seviyelerinde iken, 2016 yılında bu oran %1 seviyelerine yükselmiştir.

Türkiye Ekonomisi: Bazı Göstergeler

- Cep telefonu kullanan 75 milyon kişi
- Her on hanenin sekizi İnternet erişim imkânına sahip
- İnternet kullanan bireylerin oranı %72,9
- İnternet üzerinden alışveriş yapma oranı %29,3
- Web sayfasına sahip girişimcilerin oranı %73
- Online satış yapan girişimcilerin oranı% 11
- İnternet erişimine sahip KOBİ'lerin oranı % 96
- Kamu ile iletişimde internet kullanan KOBİ'lerin oranı %86
- KOBİ'lerin Ar-Ge harcamalarındaki payı % 18
- KOBİ'lerde istihdam edilen ticari kesim Ar-Ge personeli %27,5
- Yenilikçi girişimlerin oranı %51,3 oldu
- Sanayi sektöründe yenilikçi girişimlerin oranı %54,2
- Hizmet sektöründe yenilikçi girişimlerin oranı %47,8

Türkiye'nin Enerji Perspektifi

Önemli Bir Enerji Üssü: Enerji üreticisi ve tüketicisi bölgeler arasında bir enerji koridoru ve terminal.

Türkiye'nin Enerji Perspektifi

TANAP ile Azerbaycan'ın Hazar Denizi'ndeki Şah Deniz 2 Gaz Sahası ve Hazar Denizi'nin güneyindeki diğer sahalarda üretilen doğal gaz öncelikle Türkiye'ye, ardından Avrupa'ya taşınmaktadır. Güney Kafkasya Boru Hattı (SCP) ve Trans-Adriyatik Boru Hattı (TAP) ile birleşerek Güney Doğal Gaz Koridorunu oluşturmaktadır.

Türkiye'nin Sanayi Altyapısı

OSB Sayısı	309
İhtisas OSB Sayısı	49
Yaklaşık 54 bin işletmede, 1,7 milyona yakın kişi istihdam edilmektedir.	

Faaliyette Olan Ar-Ge Merkezi Sayısı	942
Ar-Ge Merkezi Olan Yabancı/Yabancı Ortaklı Firma Sayısı	134
Yaklaşık 49 bin kişi istihdam edilmektedir.	

TGB Sayısı	81
Yabancı/Yabancı Ortaklı Firma Sayısı (Mevcut)	277
Akademisyen Ortaklı Firma Sayısı	1.035
Toplam İhracat	3,5 Milyar TL
Yaklaşık 5 bin işletmede, 48 bine yakın kişi istihdam edilmektedir.	

Faaliyette Olan Tasarım Merkezi Sayısı	230
Tasarım Merkezi Olan Yabancı Firma Sayısı	4
230 Tasarım Merkezinde, yaklaşık 5 bin kişi istihdam edilmektedir.	

Serbest Bölge Sayısı	18
Ticaret hacmi giriş	20 milyar \$
Ticaret hacmi çıkış	22 milyar \$
18 Tasarım Merkezinde, yaklaşık 67 bin kişi istihdam edilmektedir.	

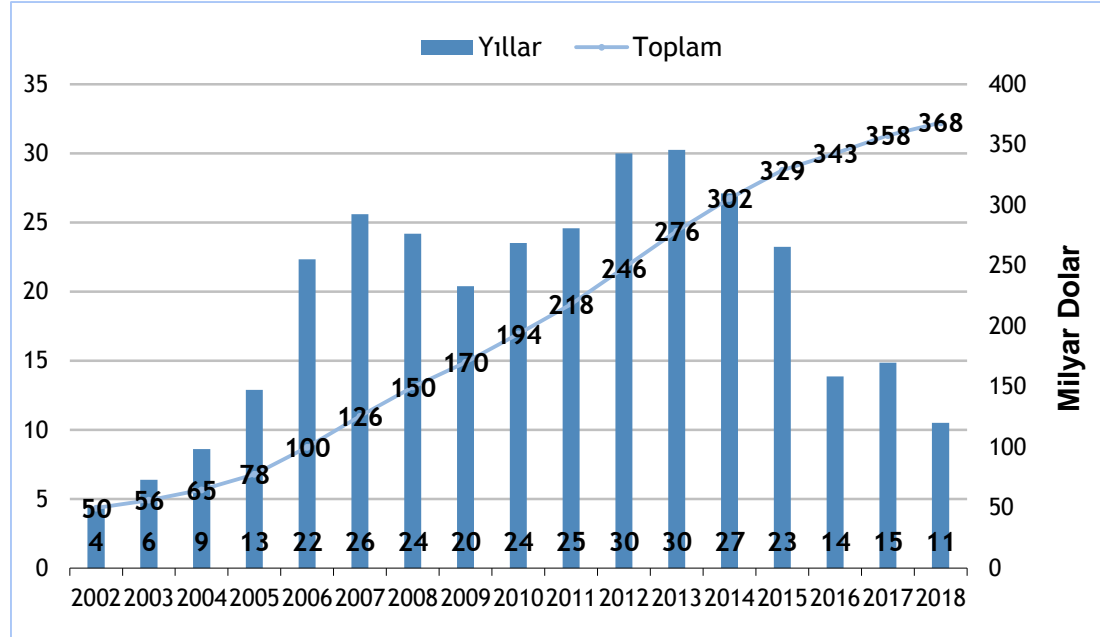
Türk İnşaat Sektörü

Sektörel Avantajlar:

- İnsan gücü
- Teknolojik birikim ve adaptasyon
- İş deneyimi ve disiplini
- Coğrafi konum
- Bölge ülkeleriyle siyasi ve kültüre yakınlık
- İşbirliği kültürü

Ülke	Şirket Sayısı	İş Hacmi (Milyar \$)	Küresel Payı (%)
Avrupa Ülkeleri	46	210.737	45,0
Çin	65	98.722	21,1
İspanya	11	58.988	12,6
ABD	43	41.874	8,9
Fransa	3	41.737	8,9
Kore	11	33.938	7,3
İtalya	14	26.673	5,7
Türkiye	46	25.591	5,5
Japonya	13	24.425	5,2
Almanya	2	23.560	5,0
İngiltere	2	8.817	1,9

Yurt Dışı Müteahhitlik Hizmetleri (YDH)

- ❑ Uluslararası İnşaat Sektörü Dergisi (ENR) listesinde Çin'den sonra, ABD'den önce gelen Türkiye sıralamada 2.'dir.
- ❑ Dünyanın en büyük 250 müteahhitlik şirketi listesinde 2017 yılında 46 Türk firması vardır.
- ❑ Müteahhitlik pazarlarında Türk firmaları, Orta Doğu coğrafyası ve Avrupa'da etkindir.
- ❑ Müteahhitlik hizmetleri büyüklüğünün, bugünlerdeki 500 milyar dolardan, 2023 yılında 650 milyar dolara, 2030'larda ise 750 milyar dolara çıkması öngörülmektedir.
- ❑ Türk inşaat sektörü, 1972 yılından bu yana 120 ülkede, 1.368,1 milyar \$ değerinde 9.384 proje üstlenmiştir.

Teşvik ve Destekler

1. Yatırım Teşvik Sistemi

- Genel Uygulamaları	Yatırım	Teşvik
- Bölgesel Uygulamaları	Yatırım	Teşvik
- Büyük Ölçekli Uygulamaları	Yatırım	Teşvik
- Stratejik Uygulamaları	Yatırım	Teşvik

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Gelir Vergisi Stopajı Desteği
- Vergi İndirimi
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- Yatırım Yeri Tahsisi
- Faiz Desteği
- KDV İadesi
- Sigorta Primi Desteği

2. Girişimcilik

3. Esnaf ve Sanatkar (Mikro Ölçek)

4. KOBİ (Küçük ve Orta Ölçek)

5. Büyük İşletme

6. Yabancı Sermaye

7. İhracat

8. Ar-ge, inovasyon ve teknoloji

9. Sektörel Teşvikleri (Yenilenebilir Enerji vb)

Yatırımcı İçin Ajans

Yatırımcıya yardımcı olmak üzere Başbakanlığa bağlı “Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı (TYDTA)” bulunmaktadır.

Yatırımcıların Türkiye’deki yatırımlarına destek olmaktadır.

- ❑ Danışmanlık
- ❑ Koordinasyon (Paydaşlarla)
- ❑ Yatırım Destek Hizmetleri
- ❑ Arazi Bulma Desteği
- ❑ Yatırım Heyeti Ziyaretleri
- ❑ Proje Lansman Hizmetleri
- ❑ Ortak Bulma Desteği
- ❑ Yatırım Sonrası Hizmetler

ABD, İngiltere, İspanya, Fransa, Almanya, Suudi Arabistan, Katar Birleşik Arap Emirlikleri, Singapur , Japonya, Güney Kore, Çin ve Kanada gibi ülkelerde yerleşik danışma ağı ve temsilcilikleri bulunmaktadır.

Avantajlarıyla Türkiye

HEDEFLERİNİ ORTAYA KOYMUŞ
VİZYONER BİR ÜLKE: TÜRKİYE

Başarılı bir ekonomiye sahiptir.

- Avrupa'nın ekonomik büyük 5. ekonomisidir.
- Dünya Küresel Üretim Rekabetçilik Endeksi'nde 16.'dır.
- Büyük bir ulusal pazara sahiptir.

Türkiye Geniş Bir Coğrafyanın Sanayi, Enerji, İnşaat ve Finans Merkezi Olacaktır.

- Dünyanın 8., Avrupa'nın 2. büyük çelik üreticisidir.
- Dünyanın en büyük 15. otomobil üreticisidir
- Otomobil konusunda önde gelen bir üretim merkezi haline gelmektedir
- Avrupa'nın 2. imalat merkezi olması beklenmektedir.
- Müteahhitlik sektöründe Çin'den sonra ikinci sıradadır.
- Yeniliklere hızla adapte olmaktadır.
- Genç ve eğitimli bir işgücü vardır.
- Enerji üreticisi ve tüketicisi bölgeler arasında bir enerji üssüdür.
- Umut Vaat Eden Sektörleri: BİT, Otomotiv, Finans, Ulaşım, Gayrimenkul ve Enerji'dir.

Yatırımcılar için fırsatlar barındıran altyapısı vardır.

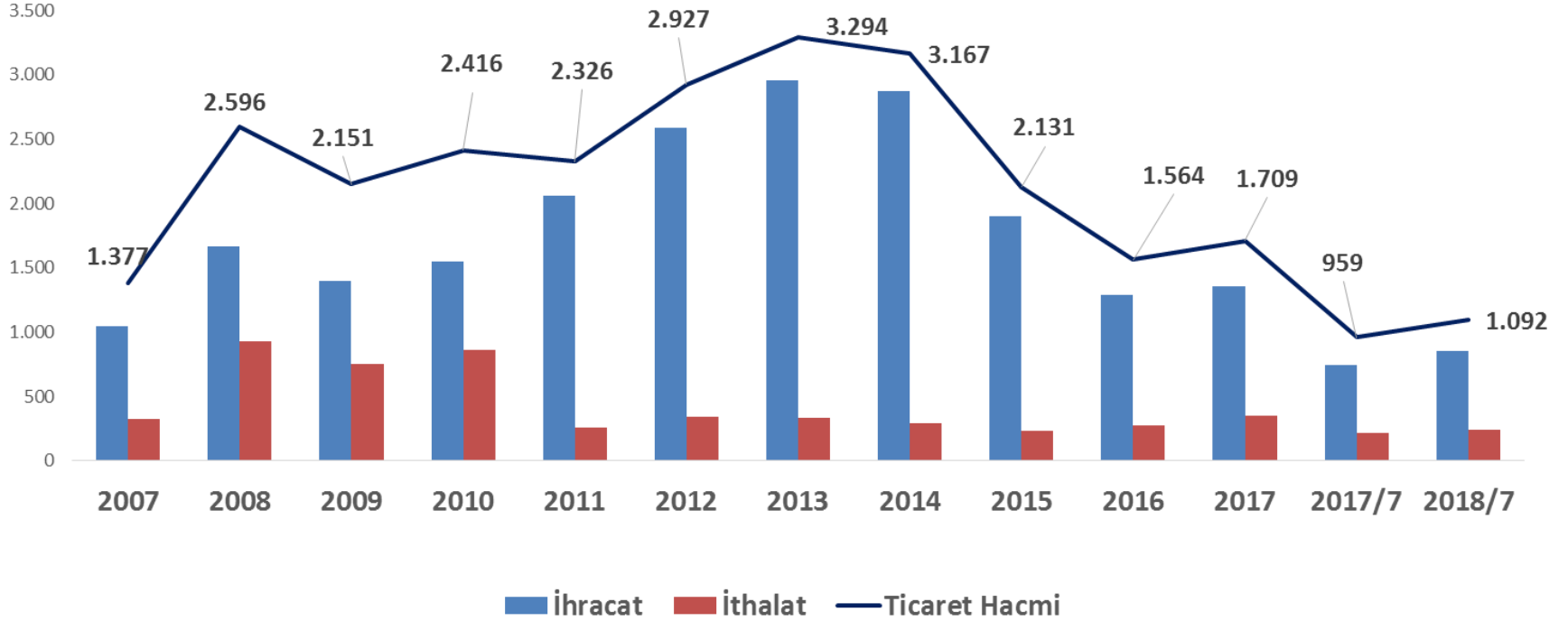
- Gelişmiş lojistik ağı ve altyapısı vardır.
- Dünyanın çok sayıda noktasına ve ulaşım sağlayan bir havayolu şirketine sahiptir.

Yatırımcılara teşvik ve destekler sunmaktadır.

- Yatırımcıların Türkiye'deki yatırımlarına destek olan, yatırım ajansı (TYDTA) bulunmaktadır.
- Önemli yapısal reformlar yapılmaktadır; kamulaştırmaya karşı koruma, transfer garantisi, gayrimenkul erişimi, yatırım özgürlüğü, doğrudan yabancı yatırımcılar kanunu, ulusal muamele ve kurumlar vergisi.

Türkiye-Azerbaycan Ekonomik İlişkileri

Türkiye-Azerbaycan Arasındaki Ticari İlişki (Yıllık-Milyon \$)

Yıllar	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017/7	2018/7
İhracat	1.047	1.667	1.398	1.551	2.064	2.587	2.961	2.876	1.899	1.286	1.358	747	853
İthalat	329	928	752	865	262	340	334	291	232	278	351	212	240

Türkiye-Azerbaycan Ekonomik İlişkileri

Türkiye'nin Azerbaycan'a İhraç Ettiği Başlıca Ürünler (Bin \$)			
Ürünler	2015	2016	2017
Demir/çelikten inşaat ve aksamı	70.640	30.172	49.671
Yıkama, temizleme müstahzarları-sabunlar hariç	54.063	32.508	33.198
Radyo/televizyon yayını için verici cihazlar; televizyon, dijital vb.	1.153	515	29.497
Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	60.520	32.267	26.601
Başka yerde belirtilmemiş ürünler	41.094	52.661	26.520
Diğer mobilyalar vb. Aksam, parçaları	78.667	39.110	26.425
Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	24.399	19.024	23.053
Tarla, bahçe tarımında, ormancılıkta kullanılan makine, cihazlar	5.066	9.418	21.232
İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik kablo	35.956	17.222	20.278
Ekmek, pasta, kek, bisküvi vs. İle boş ilaç kapsülü mühür güllacı vs.	32.285	17.550	20.001

Türkiye-Azerbaycan Ekonomik İlişkileri

Türkiye'nin Azerbaycan'dan İthal Ettiği Başlıca Ürünler (Bin \$)			
Ürünler	2015	2016	2017
Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	62.550	80.122	73.730
İşlenmemiş alüminyum	64.830	47.259	59.262
Asiklik alkoller vb. Halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış/nitrozalanmış türevleri	22.574	14.683	36.707
Pamuk (kardesiz, taranmamış)	4.407	4.420	34.006
Demir/alaşimsız çelikten yarı mamuller	0	6.740	32.683
Alüminyum sac, levha ve şeritler, kalınlık>0, 2mm	2.657	23.960	28.357
Elektrik enerjisi	0	34.090	17.688
Aritılmış bakır, işlenmemiş bakır alaşımları	4.964	7.803	13.783
Altın (ham, yarı işlenmiş, pudra halinde)	12.783	6.384	11.931
Bakır hurda ve döküntüler	909	786	10.218

Türkiye-Azerbaycan Ekonomik İlişkileri

Azerbaycan'ın Başlıca İhracat Yaptığı Ülkeler (2017)

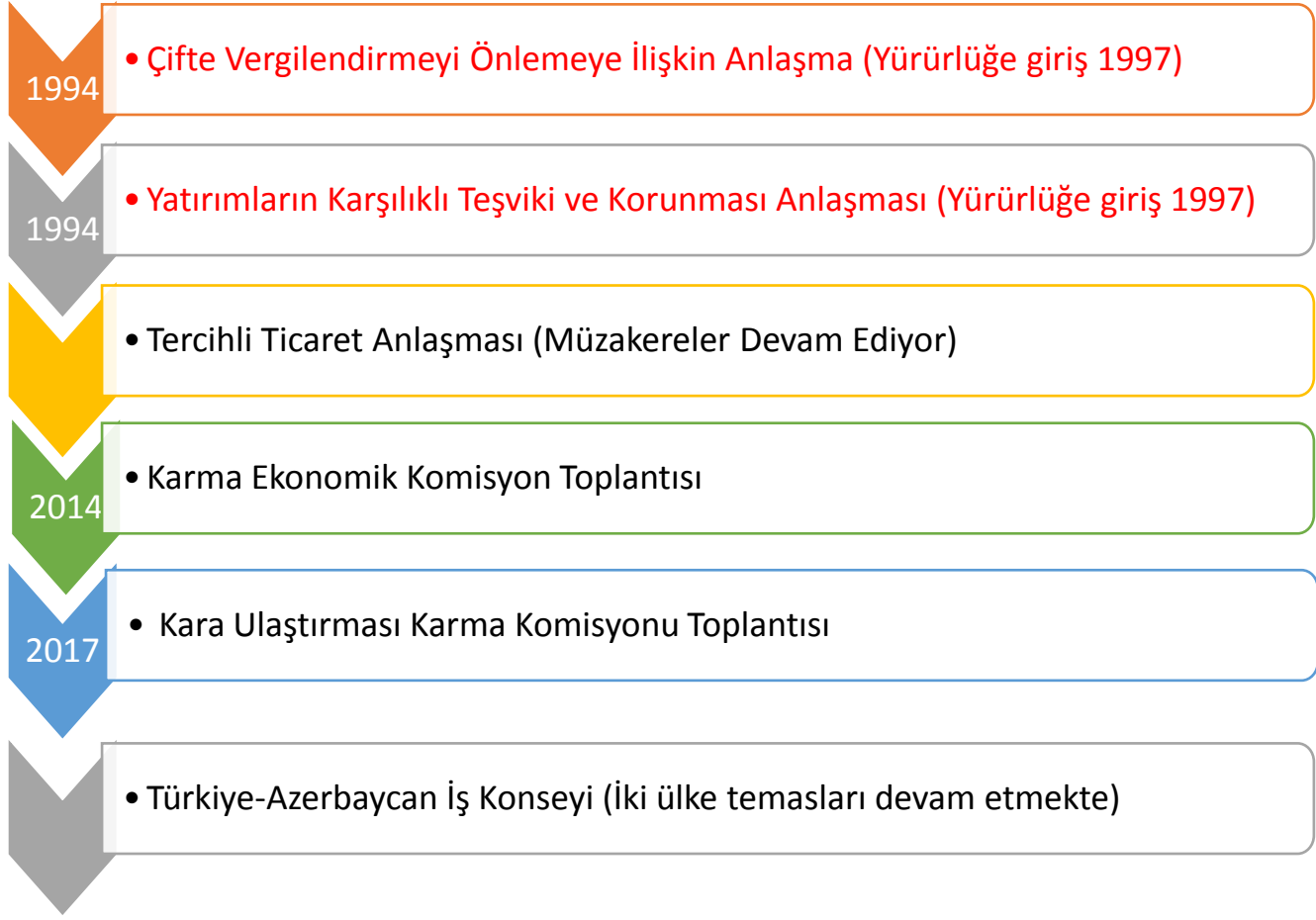
1. İtalya
2. Türkiye
3. Tayvan
4. İsrail
5. Almanya
6. Fransa
7. Hindistan
8. Rusya
9. Gürcistan
10. Çin
11. Portekiz
12. Hırvatistan
13. Çek Cumhuriyeti
14. Tunus
15. İspanya

Azerbaycan'ın Başlıca İthalat Yaptığı Ülkeler (2017)

1. Rusya
2. Türkiye
3. Çin
4. ABD
5. İtalya
6. İngiltere
7. Almanya
8. Japonya
9. Ukrayna
10. Singapur
11. Norveç
12. Brezilya
13. İran
14. Fransa
15. G.Kore

Türkiye-Azerbaycan Ekonomik İlişkileri

ANLAŞMALAR, PROTOKOLLER VE TOPLANTILAR

Türkiye-Azerbaycan Ekonomik İlişkileri

Yatırım İlişkileri

- ❑ Türk yatırımcıların ilgisini 1993'den itibaren , Sovyetler Birliğinin dağılmasından sonraki yeniden yapılanma süreciyle çekmeye başlamıştır.
- ❑ Türk şirketler şube açmak suretiyle yatırıma başlamıştır.
- ❑ Azerbaycan'ın bağımsızlığını kazanmasından bu yana Türkiye, 10 milyar ABD Dolarını aşan yatırım yapmıştır.
- ❑ Türkiye ihracatı ürün çeşitliliği açısından öne çıkmaktadır.
- ❑ Türk müteahhitlik sektörünün varlığı yerli yatırımcıyı da geliştirmektedir.

Bilgi, İletişim

Finans ve Sigorta

İnşaat Sektörü

Gıda ve İçecek

Tütün Ürünleri
Sanayi

Türk Firmaları Tarafından Yapılan Başlıca Yatırımlar

- ❑ Müteahhitlik sektörü yatırımı 12 milyar dolar değerinde 363 adet proje yürütmektedir.
 - Konut, yol, içme suyu otel, köprü, iş merkezi vb.
 - Başkanlık Sarayı
 - Milli Meclis restorasyonu ve ek bina
 - Hava Alanı
 - İnşaat malzemeleri
 - Enerji Nakil Hattı inşası

Türkiye-Azerbaycan Ekonomik İlişkileri

Azerbaycan İçin Öncelikli Yatırım Alanları

- Tarım ve hayvancılık
- Gıda ve içecek
- Kimya ve metalürji sanayileri
- Müteahhitlik ve Teknik Müşavirlik
 - Ulaşım altyapısı (Karayolu ve demiryolu)
 - Altyapı yatırımları (atık su ve içme suyu projeleri),
- Enerji alt yapısı
- Bilgi ve iletişim teknolojileri
- Pazarlama ve Satış
- Ulaşım
- Sağlık

Türkiye İçin Öncelikli Yatırım Alanları

- Bilgi ve İletişim Teknolojileri
- Enerji ve Yenilenebilir Kaynaklar
- Finans
- Gayrimenkul
- İş Hizmetleri
- Kimya
- Madencilik ve Metal
- Makine
- Otomotiv
- Tarım ve Gıda
- Taşımacılık ve Lojistik
- Turizm
- Yaşam Bilimleri

Teşekkür Ederim.